

vernieuwing en vooruitgang

04/04/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

Vernieuwing is niet altijd vooruitgang. Mannen in flitsende pakken brachten ons de realistische rekenmethodes. De inspectie rekende ons genadeloos af als we deze niet bestelden bij de flitsende pakken. Maar realistische rekenmethodes blijken niet te werken.

De rekenzwakke kinderen zien door de bomen het bos niet meer, missen de instructie en vallen uit. In mijn groep zit een rekenzwakke leerling die ik nu gewoon mee laat doen met het reguliere rekenprogramma. Ik zoek voor haar de zinvolle opgaven uit en laat haar hiermee oefenen. Met extra werkbladen vol sommen geef ik haar de kans om zich de leerstof eigen te maken. Iedere dag geniet ik van haar lach als ze me het schrift komt laten zien of als ze trots tussen de andere leerlingen zit in plaats van bij de remedial teacher. Nu kan ze het geleerde gaan toepassen.

De gemiddelde rekenaars worden niet voldoende uitgedaagd vanwege het bedroevende niveau van de rekenbewerkingen: groep acht moet staafgrafieken aflezen en ongelijknamige breuken optellen.

In mijn groep zitten veel kinderen die dit te makkelijk vinden. Als ze een werkblad krijgen waarop ze gegeven waarden moeten uitzetten in een lijngrafiek worden ze enthousiast. Als ik ze vertel dat 'delen door een breuk hetzelfde is als vermenigvuldigen met het omgekeerde' hangen ze aan mijn lippen. Ze krijgen er geen genoeg van en willen niets liever dan dit oefenen.

De goede rekenaar wordt de overstap naar wiskunde ontnomen. In een realistische rekenmethode betekent extra uitdaging meer context in plaats van meer diepgang en moeilijkere bewerkingen. Het betekent ook meer zelfstandig werken in plaats van instructie over de wonderschone en spannende wereld van de abstracte bewerkingen. De paar goede rekenaars in mijn groep smullen van grote getallen en van de lemniscaat. Ze vragen zich af of je daar ook mee kan rekenen. Ja hoor . . . wauw!

De leerlingen met gedragsproblemen worden onrustig en opstandig van de vele verschillende en korte opgaven. Ze moeten van opdracht naar opdracht 'zappen' zonder uitleg. De leerlingboeken van de methode bevatten namelijk geen instructie of kaders waarin het geleerde nog eens terug kan worden gelezen. In mijn groep laat ik daarom de kinderen kaders maken in hun schrift. Hierin beschrijven ze de oplossingsstrategieën van de verschillende bewerkingen.

Taalzwakke kinderen komen niet aan rekenen toe, omdat de rekenopgaven verpakt zijn in talige contexten.

Leerkrachten weten veelal niet wat de einddoelen van hun groep zijn en volgen daarom maar de methode, durven niets over te slaan of aan te passen. Ze zijn niet meer de baas over het leerproces, kunnen er niet meer boven staan. De handleiding telt ruim 600 bladzijden, maar een leerlijn en uitleg van de bewerkingen zouden prima op een paar A4'tjes passen. Hierdoor is duidelijk wat de kern is van de rekenlessen en wordt de tijd effectiever besteed. Leerdoelen leiden tot hogere leeropbrengsten.

Een groep hoogleraren doet onderzoek en komt met aanbevelingen: besteed meer tijd aan het inoefenen van de basisvaardigheden door 80% van de contextopgaven te vervangen door rijtjes, eerst de basis goed leggen en dan pas toepassen in betekenisvolle situaties, klassikale instructie volgens het directe instructiemodel.

De vraag is of wij leerkrachten ons onderwijs op onderzoek durven te baseren. Het is dan wel roeien tegen de stroom in. Het levert ons uiteindelijk hogere Cito-scores en DLE's op en vooral meer gemotiveerde leerlingen. Leerlingen die hun voldoening halen uit het geleerde zelf in plaats van uit het versuikerde realistische randje eromheen.